

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ-БАКАЛАВРІВ 2024 РОКУ ТА ВИПУСКНИКІВ-МАГІСТРІВ 2025 РОКУ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Факультет економіки та управління тісно співпрацює зі своїми випускниками у контексті долучення їх у ролі стейкхолдерів та здійснює постійну роботу щодо удосконалення цього процесу. Згідно аналізу опитування протягом останніх 5 років частина стає стейкхолдерами спеціальностей факультету на постійній основі. Регулярне опитування, що здійснюються у грудні-січні, дають змогу виявити ті недоліки в ОП, усунення яких, на думку випускників сприятимуть підвищенню якості ОП та ідентифікувати переваги з метою їх посилення.

Січень місяць є не випадковим, оскільки саме в цьому місяці збирається інформація про працевлаштування випускників освітнього рівня магістр, уточняється працевлаштування випускників бакалаврату та аналізується обсяг випускників, що стали здобувачами освітнього рівня магістр.

Опитування тривало протягом грудня 2024 року – січня 2025 року. Опитування спрямоване на вивчення думок групи стейкхолдерів – випускників факультету економіки та управління, щодо організації освітнього процесу в університеті, оцінювання якості отриманих знань, рекомендацій щодо покращення освітніх програм, а також їхньої задоволеності освітнім процесом та бажання рекомендації ОП майбутнім вступникам.

Це дослідження спрямоване на посилення взаємодії між факультетом і випускниками, потенційними роботодавцями, задля врахування побажань молоді та адаптації освітніх програм та освітнього процесу до сучасних реалій та потреб та підвищення конкурентоспроможності випускників.

В дужках будуть зазначені *показники* за минулий рік для порівняння результатів.

Результати

В опитуванні прийняли участь 81 респондент, з яких у відсотковому відношенні (35%, 29%) випускники спеціальності «Облік і оподаткування», (33%, 29%) – «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (12%, 28%) – «Менеджмент», (5%, 12%) – випускники спеціальності «Підприємництво та торгівля» та (5%, 6%) «Економіка». Таке відношення спричинене різною кількістю випускників у розрізі спеціальностей. Крім того,

варто зазначити, що випускники спеціальності «Маркетинг» приймали участь в опитуванні вперше, оскільки в 2024 році відбувся перший випуск здобувачів освітнього рівня Бакалавр.

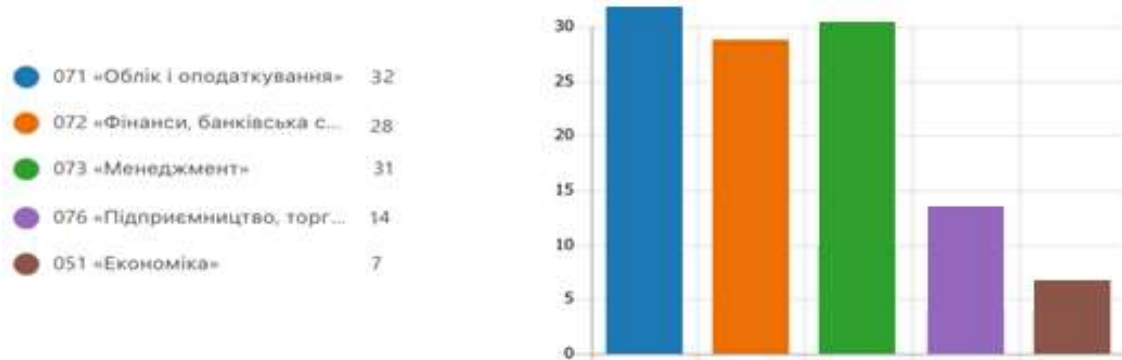

Рис. 1. Кількість опитаних респондентів у розрізі спеціальностей

Серед опитаних (52%, 63%) – респонденти, що є випускниками освітнього рівня Бакалавр, відповідно (48%, 37%) – Магістр.

Рис. 2. Обсяг опитаних випускників за рівнями вищої освіти

Середня оцінка отриманих знань та набутих компетенцій становить 4,42, (4,36). В цілому 75 респондентів високо (оцінки 4, 5) оцінили рівень отриманих компетенцій. 5 зазначили незадовільний рівень знань та навичок. Серед причин, що можуть призвести до низького рівня знань та набутих компетенцій випускники виділили такі як:

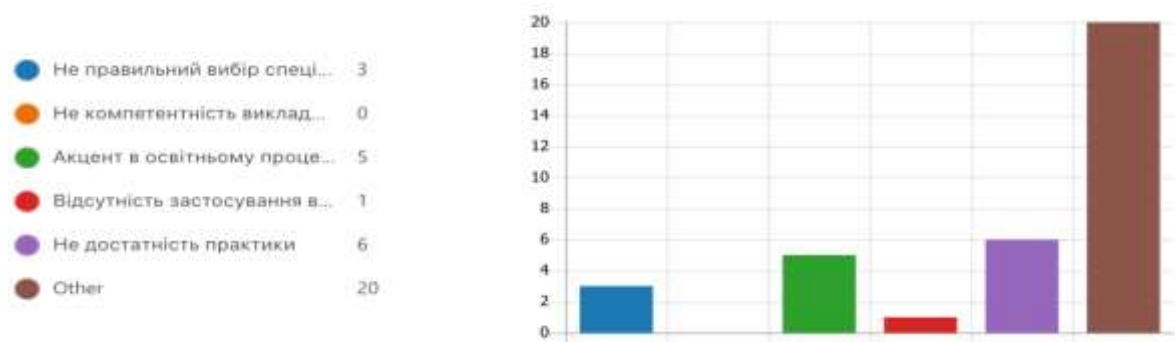

Рис. 3. Причини, що на думку випускників можуть призвести до низького рівня знань та набутих компетенцій

Респонденти вважають, що якість набутих навичок та компетенцій залежить від правильності вибору спеціальності, достатнього обсягу практики в освітніх програмах. В освітніх програмах та окремих ОК варто давати перевагу використанню методів навчання, що сприяють набуттю практичних навичок, а не лише здобуттю теоретичних знань.

На питання «Що саме Вас мотивувало до вищих результатів у навчанні?» більшість випускників відповіли: «Бажання набути якомога більше професійних компетенцій для підвищення власної конкурентоспроможності на ринку праці» (54%, 53%) опитаних та «Бажання отримувати нові знання» (25%, 28%). Спостерігаємо, проти минулого року, ріст потреби у бажанні отримувати нові знання. Спостерігаємо ріст показника проти минулого року на 3%. Це свідчить про вмотивованість випускників та здійснення заходів для досягнення цілей успішного професійного становлення. 6 респондентів вказують на мотивування

викладачів до вищих результатів, що вказує на позитивний психологічний клімат та довіру до НПП факультету.

Рис. 4. Фактори впливу на мотивацію здобувачів до вищих результатів навчання

Випускники факультету економіки та управління критично оцінюють освітні програми за якими вони навчалися. Випускники висловили свої думки як щодо ОК, які на їхню думку варто ввести в освітні програми, так і інструменти навчання, які доречно використовувати. Результати наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Побажання випускників щодо доцільності введення нових ОК

№п/п	Назва спеціальності чи ОП	Освітній рівень	Побажання випускників
1.	Аналітична економіка	Бакалавр	Збільшити кількість дисциплін з використанням сучасного програмного забезпечення для бізнесу Прогнозування економічних процесів
2.	Облік і оподаткування	Магістр	Ввести ОК, що сприяв би не професійному, а особистісному розвитку особистості Міжнародні стандарти (IFRS) та податкове планування. Фінансовий аналіз та ризик-менеджмент. Юридичні аспекти податків та судова практика. Фінансова безпека та кібербезпека.
		Бакалавр	Облік за видами економічної діяльності
3.	Фінанси і кредит	Бакалавр	Цифрове, програмне забезпечення фінансів Контроль та аудит Інвестування
		Магістр	Цифрові технології у фінансах
4.	Менеджмент	Бакалавр	Логістика та управління запасами Управління інноваціями та стартапами Курс, присвячений розвитку стартапів, пошуку інвестицій, Lean Startup та Agile-методологіям.
5.	Маркетинг	Бакалавр	Додати ОК, що містять реальні завдання зі сфери продажів, торгівлі Кібербезпека та соціальна відповідальність Електронний та диджитал маркетинг

Примітка: сформовано у результаті аналізу анкетування

Крім того випускники ОП «Аналітична економіка» висловили бажання збільшення кількості стажувань на підприємствах для набуття більшого практичного досвіду. Всі випускники, відзначають доцільність залучення до освітнього процесу практиків та акцент на вивченні іноземної мови. Випускники другого рівня вищої освіти ОП «Економіка підприємства» наголошують на доцільності збільшення використання на практичних реальних кейсів та реальних ситуацій з життя підприємства, а не абстрактних задач. Недостатність

практичних кейсів та симуляцій відзначають випускники освітнього рівня магістр спеціальностей «Облік і оподаткування» та «Фінанси, банківська справа та страхування». Випускники «Менеджменту» звернули увагу на впровадження в освітні процес практичних завдань зі створення власних бізнес-моделей.

Переважна більшість випускників вважають всі освітні компоненти, що містяться в ОП доречними та такими, що сприяють розвитку професійних, загальних компетенцій та soft-skills здобувача вищої освіти. Більшість працевлаштованих серед випускників є здобувачі вищої освіти спеціальності «Облік і оподаткування». Варто зазначити, що випускники, які ще не мають місця роботи планують працювати за спеціальністю.

На запитання *«Які заходи необхідно здійснити для підвищення якості освітнього простору та покращення освітніх програм»*, найчастіше зустрічались такі пропозиції:

- впровадження застосування ІІІ (індивідуальні освітні траєкторії, відстеження прогресу навчання, виправлення помилок);
- проведення екскурсій на підприємств особливо у структурні підрозділи зі спеціальності;
- удосконалити матеріально-технічну базу;
- залучати більше практиків;
- розширення партнерства з бізнесом, для проведення практичних занять і стажувань;
- оновлення комп'ютерних лабораторій та доступ до сучасного програмного забезпечення;
- проводити окремі пари за межами аудиторій;
- використання англійських курсів для підготовки студентів до міжнародного ринку праці.

Приємно зазначити, що випускники високо оцінюють опитування їхньої думки та рекомендують: *«продовжувати враховувати думку випускників щодо освітньої програми, яку вони пройшли»*.

Крім того (97%, 84%) опитаних респондентів *«Чи порадили б Ви навчання за Вашою спеціальністю цьогорічним вступникам?»*!

Серед відгуків випускників приємно відзначити такі, як:

«Так. Кафедра обліку і оподаткування одна з найкращих, де працюють висококваліфіковані фахівці та в цілому дуже позитивні люди» (облік і оподаткування).

«Так (P.S. вже навіть порадила і обрали цю спеціальність)» (маркетинг).

«Однозначно так, якість подання навчального матеріалу на високому та доступному рівні» (фінанси і кредит).

«Так, я б рекомендував цю спеціальність тим, хто бачить себе у сфері фінансів, любить точність і хоче мати стабільну та перспективну кар'єру. Але якщо людина не любить роботу з цифрами або хоче більш креативної діяльності, краще розглянути інші напрями» (облік і оподаткування).

«Як випускниця 2024, я з упевненістю рекомендую цю програму цьогорічним вступникам. Навчання на цій спеціальності надало мені глибокі знання в галузі управління, розвинуло аналітичні та лідерські навички, а також підготувало до реальних викликів сучасного ринку праці. Викладацький склад університету складається з висококваліфікованих професіоналів, які завжди готові підтримати та надати актуальні знання. Крім того, програма передбачає практичні заняття та стажування, що дозволяє застосувати теоретичні знання на практиці. Вважаю, що обравши цю спеціальність, ви отримаєте якісну освіту та перспективи для успішної кар'єри в сфері менеджменту» (менеджмент).

«Звичайно, це крута можливість» (облік і оподаткування).

Висновки

Загалом, опитування випускників факультету економіки та управління, виявило задоволеність як результатами навчання за освітніми програмами, так і якості освітньому процесу. Встановлено недостатню поінформованість здобувачів щодо можливостей додаткового вивчення іноземних мов в університеті. Варто взяти до уваги такі рекомендації та пропозиції, як: запроваджувати викладання освітніх компонентів англійською мовою, переглянути освітні програми, щодо яких є запити випускників, у контексті можливості внесення ОК, що стосуються диджиталізації бізнес процесів. Звернути увагу на збільшенні долучення практиків до освітнього процесу та кількості екскурсій з метою набуття практичних навичок у розрізі спеціальностей.

Майбутнє опитування на основі наданих пропозицій та рекомендацій дозволить:

1. *Оцінити ефективність інтеграції новітніх технологій.* Запровадження штучного інтелекту (ШІ) для створення індивідуальних освітніх траєкторій, відстеження прогресу навчання та виправлення помилок потребує подальшого дослідження. Опитування дозволить зібрати відгуки здобувачів та викладачів щодо зручності та ефективності використання таких технологій, визначити, які інструменти ШІ можуть бути найбільш корисними для освітнього процесу та як вони впливають на навчання.
2. *Вивчити потреби в удосконаленні практичної складової навчання.* Опитування допоможе визначити, наскільки важливими для студентів є екскурсії на підприємства, стажування та практичні заняття. Це дозволить факультету краще зрозуміти, які саме сфери діяльності потребують більшої практичної взаємодії з реальним сектором та бізнесом, а також виявити, чи є необхідність у збільшенні кількості таких заходів.
3. *Розширити можливості для вивчення іноземних мов.* Опитування дозволить отримати відгуки про рівень поінформованості студентів щодо можливостей вивчення іноземних мов в університеті. Це допоможе виявити, чи є потреба в додаткових курсах або програмах з іноземних мов.
4. *Зібрати пропозиції щодо розширення співпраці з бізнесом.* Опитування дозволить зібрати відгуки щодо ефективності нинішніх партнерств з бізнесом, а також виявити можливості для поглиблення цієї співпраці. Студенти можуть поділитися думками про те, які компанії або галузі вони вважають найбільш перспективними для проведення практичних занять, стажувань та співпраці в майбутньому.
5. *Оцінити запити щодо оновлення освітніх програм.* Випускники вже висловили бажання бачити освітні програми, що враховують зміни в сфері диджиталізації бізнес-процесів. Майбутнє опитування дозволить зібрати конкретні пропозиції щодо того, які освітні компоненти слід додати або змінити, щоб програми відповідали актуальним вимогам ринку праці та тенденціям у розвитку цифрових технологій.
6. *Покращення загальної організації освітнього процесу.* Опитування дозволить оцінити загальну організацію навчання, зокрема питання проведення занять за межами традиційних аудиторій, що дозволить зробити освітній процес більш динамічним і інтерактивним. Виявлені пропозиції допоможуть зробити навчання більш гнучким та адаптованим до сучасних умов.

Таким чином, майбутнє опитування дозволить не тільки оцінити вже запропоновані заходи, але й виявити нові можливості для вдосконалення освітнього процесу, що сприятиме підвищенню якості навчання та відповідності освітніх програм вимогам сучасного ринку праці.

*Результати анкетування будуть обговорені на засіданні
Ради стейкхолдерів факультету економіки та управління*